

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

dr. BALOGHY ERNŐ.

Kiadótulajdonos:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEKET

és nyiltéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Ex-Lex.

Zombor, 1903. május 4.

Ránk virradt az ex-lex. A kormány felelőssége tudatában: nem zavartatja ezért magát rendes munkájában. Az állam gépezete nem szünetelhet még csak egy napig sem, hogy például a köztisztviselők fizetésének visszatartásával beláthatatlan közigazgatási zavarok közé juttassa az országot. Kormányoz tovább költségvetés nélkül.

Egészen bátran feltehetjük ugy a kormány, valamint a többség valamennyi tagjáról, hogy az adózó polgárok, katonafiakat nevelő családapák nem rajonghatnak tulságosan a katonai kiválnalmakért. De belátják és tudják, hogy azokra — mint a hadsereg fejlesztésének biztosítékaira szüksége van a monarchiának, mint elsőrendű tényezőnek az európai nagy hatalmi kérdésben, versengésben. S mert a többség részén belátják ezt: azért hajlandók megadni és mint az állam adófizető polgárai egyenként meg fogják hozni a kívánt és szükséges áldozatokat.

És ezért Széll Kálmán miniszterelnök érezve most már súlyos felelős-

ségét, jelentést tett a képviselőháznak arról, mily módozatokkal fog az ex-lex alatt kormányozni.

A miniszterium megtette azokat az intézkedéseket, amelyek ugy a közjogi, mint a magánjogi cimeken alapuló állami kiadások teljesítésére, a törvényeken alapuló közjövödelmek biztosítására és az állami háztartásnak a törvényekben és törvényes rendeletekben szabályozott alaki rendjének fentartására, az utóbbira nézve a m. kir. állami számvevőszék törvényes ellenőrzésének változatlan gyakorlása mellett szükségesek.

Nevezetesen elrendelte a miniszterium, hogy az összes állami kiadások, ugy amint azokat az 1902. évi állami költségvetésről szóló 1902. évi XII. t. c. és az azóta alkotott külön törvények és törvényes intézkedések megállapították, további intézkedésig teljesítenek.

Elrendelte továbbá a miniszterium, hogy a fennálló törvényeken és szabályokon gyökerező mindazok az intézkedések, a melyek a most idézett törvényekben és az azóta alkotott külön törvényekben és törvényes intéz-

kedésekben megállapított összes állami bevételek biztosítására szükségesek, megtéssenek.

Utasítás adatott, hogy az utalványozás (előírás) az utalványozó hatóságok részéről és a számvevőségek hivatásszerű szolgálatára fennálló törvények és szabályok szerint akképpen teljesítenek, hogy minden utalványozás (előírás) az 1903. év első négy hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 1903. évi XXIV. törvénycikk hatályának az 1903. évi augusztus hó végéig való kiterjesztése iránt benyújtott és alkotmányos tárgyalás alatt álló törvényjavaslatban kért fölhatalmazás elnyerése esetén az állami költségvetésbe akadálytalanul beilleszthető legyen.

Eszerint az állami számvitel alaki berendezése semmiféle változást nem szenved.

Kapcsolatban ezekkel az intézkedésekkel, a pénzügyminiszter ur utasítást adott a pénzügyi hatóságoknak, hogy a közadóknak, a közadók módjára beszerzendő kincstári és egyéb követeleknek végrehajtás utján való behajtása

A BÁCSKA tárcája.

Kereszt előtt.

Falunk végén kanyarogva
Keskeny gyalogút vezet;
Mellette a domb tetején
Áll egy karsu fakereszt.

Az előtt, ha dolgom éppen
Arra vitt az útmentén,
Jó soromban a szent jelvényt
Talán észre sem vevém.

Változik az idő . . . s vele
Változnak az emberek:
Fohászra kél ajkam most már,
Ha mellette elmegyek . . .

Gubitsa Kálmán.

P é r ó.

Irta: Topits Zoltán.

Ismerik önök Dusanits Pérót?

Már hogyan ismernék az öreg Dusanits Lázárnak a fiát, akit megkülömböztetéstül a többtől Gogin-nak neveznek. Mert csoda számú ám ez a familia odakünn az Obziren. Vannak vagy kétszázan és valamennyien egy vezeték névre hallgatnak.

Péró annak a tisztos öreg parasztnak a fia, aki minden pénteken ott ül a „láncban“. Nálunk azt a piacot nevezik így, a mely láncsal van körül kerítve.

Arisztokratikus hely ám ez, aféle mint a főrendiház; mert itt csak a legrégebb gölöncsérek és a legöregebb kofák kapnak helyet. A Lázó bácsi is ezekhez számít. Télen szakajtókat árul, nyáron cirokseprőt. Már öt órakor kiül a mészárszékek elé és ott marad a déli barangszóig. Az áruiból tizenegyig egy vasat sem enged, de ha az óra elűti ezt az időt, akkor fele áron odaadja egész raktárát. Megvan ennek is a maga magyarázata. A „batya“ inkább sportszerűen űzi mesterségét, mert nincsen ráutalva. Van kincse bőségesen, de a legnagyobb minden kincse, marhája között a fia, Péró.

Urak akar nevelni belőle — mert eltérve az ősi tradícióktól — Pérót beiratta a preparandiába.

Ott van már két esztendeje és még mindig az első osztályt járja. A többi obziri rokon eleget évődik e miatt az öreggel, de ő büszkén vágja ki:

— Nagy ember lesz még azért Pé-róból! . . . és öntelten mosolyog hozzá.

Nem tudom milyen ragyogó jövőt szánt az apa fiának, csak gondolom, hogy nem is annyira tanítót, mint inkább kalugyert akar nevelni belőle.

Ehhez meg is van a tehetsége.

Külsejére nézve Péró imponáns megjelenés. Meg van rajta mind ama ősi vonás, ami az obziri Dusanitsokat öreg idők óta fogva megkülömbözteti a bukováci Csiricsektől és a ráncsevői Mrkovácskiaktól, mindenkor a Dusanitsok előnyére. A mig az utóbbiak mind szép szál emberek, a Csiricsek meg a Mrkovácskiak legnagyobb része nem űti meg a mértéket katonáéknál.

Péró űles természetű legényember. Szinte idegenkedve csüngnek alá hatalmas vállairól karjai, melyek lapát nagyságu, állandóan vörös kézfejekben végződnek.

Hatalmas természetének tudható be az a körülmény is, hogy amióta lesztek róla a hagyományos ködmönt, a „prstnyákot“, melyet az ősi szokáshoz híven, minden Dusanits gyerekre rábuznak a születése pillanatában és mindaddig rajta felejtik, amíg belé nem

a magyar korona országainak egész területén beszüntetessék.

A jelentés így fejeződik be:

„Midőn a tisztelettel bejelentett intézkedéseknek jóváhagyó tudomásul vételét kérem, tisztelettel jelzem, hogy tekintettel arra, hogy a most említett felhatalmazási javaslat csak 1903. évi május 1-je után fog törvényerőre emelkedni, a kormány a részletes tárgyalás alatt a javaslatba oly határozat felvételét fogja javasolni, amely szerint az állami kiadások 1903. évi május 1-étől megállapítottaknak, a közjövendelmek pedig 1903. évi május 1-étől megajánlottaknak legyenek tekintendők.

Az utóbbi határozat ugy alkotmányjogi, mint abból a szempontból szükséges, hogy utólag senki se vonhassa ki magát a köztörvényeken alapuló közszolgáltatások ama részének teljesítése alól, amely az 1903. évi május 1-étől a többször említett javaslat törvényerőre emelkedéséig terjedő időre esik.“

Az alkoholizmus az iskolákban. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter f. évi április hó 24-én 1125/1903. eln. szám alatt kelt és valamennyi középiskolai kir. főigazgatóhoz, valamennyi kir. tanfelügyelőhöz, a felsőbb kereskedelmi iskolák kir. főigazgatójához, a felsőbb leányiskolák miniszteri biztosához és a kereskedő- és iparostanonc-iskolák főigazgatójához a következő rendeletet intézte: Az alkoholizmus néptünk között is egyre nagyobb mértékben terjed és a hol megjelenik, mindentűt nyomon követi elválaszthatatlan szövetséges társa, a nyomor: a lelki és a testi elzülles, a munkakedvnek, a munkabírásnak és a keresetképeségnek csökkenése, az állami lét és a társadalmi rend szilárd alapjait képező családi élet legszentebb kötelekeinek meglazulása, a hitélet aláhanyatlása, egyszóval: az erkölcsi és anyagi pusztulás. A néptünk pusztító eme veszedelemmel szemben az erkölcsi élet irányításának egyik legfontosabb és legjóté-

konyabb hatású tényezője, az iskola sem maradhat tétlenül. Jól tudom ugyan, hogy az iskola egymagában gyenge arra, hogy ily rettenetes ellenséggel megküzdjön, de bízom a társadalom támogatásában s meg vagyok róla győződve, hogy úgy mint a művelt világ több államában, nálunk is az egyesült, a nemes célban összeforrott kitartó erőfeszítést áldás fogja kísérni. Hogy az iskola is kivehesse a maga részét az alkoholizmus ellen folytatott küzdelemből, további eljárás végett és Cimnek jövőben való szigorú mibeztartásául ezennel elrendelem, hogy a legmesszebbmenőleg gondoskodjak a Cimarról, miszerint az ellenőrzésére bizott és a fenhatósága alá rendelt tanintézetek minden osztályában az illető osztály tantervéhez illeszkedve és növendékeinek értelmi fejlettségi fokához mérten, az olvasókönyvhöz kapcsolódva, vagy az egészségtan és az embertan tanítása fonalán az alkoholizmus nyomán jelentkező anyagi és erkölcsi veszedelmek és a nemzet jólétét aláaknázó pusztítások az egészségügy, a közérköles és a közgazdaság szempontjából megvilágítva, a tanulókkal, úgy a fiú, mint a leányiskolákban megfelelő módon megismerttetessék. Figyelmeztetem egyben a Cimet, hogy bármily foku iskoláknak bármely számára irt olvasó könyvet, a jelen rendelet kibocsátása után megjelenő új kiadásban, iskolai használatra engedélyezni csak abban az esetben fogok, ha az alkohol elleni küzdelmet valamely oldalról megvilágítva, legalább egy olvasmányal támogatni fogja. Az embertannal foglalkozó pedagógiai és természetrajzi, valamint az egészségügyi tankönyvek is engedélyezésre számot csak abban az esetben tarthatnak, ha kellően megfelelnek a jelen rendeletben kifejezésre jutott intenciónak. Buzdítsa Cim továbbá a fenhatósága alá tartozó iskoláknál működő tanerőket, hogy úgy faluhelyen, mint pedig a városokban alkohol-ellenes egyesületek létesítésén buzgólkodjanak és figyelmeztesse az illetőket, hogy ezen irányban kifejtendő eredményes tevékenységüket különös érdeklődéssel kísérem és érdemeiket számon fogom tartani. Végül elvárom Cimtől, hogy iskolalátogató és ellenőrző tevékenysége közben szorgos gondnal győződjék meg az e rendeletben foglaltaknak miként történt fogantatásáról, — és úgy ezen irányban — valamint a tanerőknek netalán társadalmi uton kifejtett idevágó tevékenységét illető tapasztalatairól terjeszzen Cim ide minden iskolai év végén részletes és kimerítő véleményes jelentést. Budapest, 1903. április hó 24-én. Wlassics Gyula, s. k.

Május elseje.

(A szocialisták tüntető körmenete.)

Zombor, május 4.

A városnak tehát megvolt az a szokatlan eseménye, hogy oly látványosságban volt része, amire még eddig a legöregebb emberek sem emlékeznek. A látványosság azonban nem a nagyszerűsége által tért el a többitől, sőt inkább a nagyon is csekélysége miatt. Ami eseménynyé tette a szocialisták pénteki körmenetét, az inkább annak bizarrságában leli magyarázatát.

Idegen, még eddig nem látott kép tárult szemünk elé, szokatlan hangokat hallottak a fűlek, mindenki meglepődve tekintett a vadító vörös színekre, olyformán, mint egy exotikus és soba nem látott állatra tekinteni szokás. Komoly hatása a tüntető körmenetnek a nézőközönségre, semmi tekintetben sem volt. A publikum jókedvűen szemlélte a felvonulást, amely komikus epizódokban sem szűkölködött, de nagyobb fontosságot nem tulajdonított annak, mint bármely más majálisi menetnek.

Nagyon csalatkoznak a fenti pártvezérek, ha a zombori szocialista körmenetből glossát emelnek a jövőre nézve és már az első pillanatban is valótlanul lesz azon állításuk — ha napvilágot lát valamely szaklapjukban — hogy az „egyedül üdvözítőnek“ vallott szociális hangulat Zombor munkásait is hatalmába kerítette volna — szó sincs arról!

Azok, akik a tüntető körmenetben részt vettek és vállalkon hozdózták a hangzatos frázisokkal teleirt vörös táblákat, azok még szocialista szempontokból sem jöhetnek számba és valóban csak akkor lehet szükség rájuk, ha tüntető körmenetről esik a szó.

Éretlen gyerekek emberek, mindentűn elcsapott mesterlegények sorakoztak egybe és képviselték azt az elemet, amely a szociális uralom alatt éppen úgy volna antiszocialista, mint ahogyan jelenleg a bourgeois ellen tüntet — állítólag kenyértelenség és munkahiány miatt.

Amint végig tekintettünk a vörös nyakendős proletár tömegre, amely ca 60 embert számlált, önkéntelenül mosolyra húzódott arcunk, midőn azok bangoztatták leginkább:

nővekszik, azóta nincsen zsebárus, ahol Péronak, aki most már goszpodár számba megy, megfelelő uri köntöst találhatnának. A kabátujjak állandóan feltűnő rövidségben szenvednek és miután kézelőt nem visel, a distanciát a kabátujj és kézfej között — vörös, szőrös kéznyulván tölti ki, mely különösen télen pompás tanulmány minden szimbolistának.

A nadrágjával éppen így áll a dolog, csak hogy ebben már az ő izlésének is jut rész. Obziri szokás szerint az amugy is rövid száratat annyira felbuzza a sárga csattos és katona gombokkal élénken feldiszipített nadrágszíjjal, hogy mindenben teljesen hasonlóná válik a többiekéhez. Hogy a nadrágja a sinbain feléig ér, ennek ő szörnyű mód örül, valamint annak a virtusának, hogy valahányszor új karbonári kalapot vesz, ami ugyancsak minden három esztendőben szt. Száva napján történik meg, az új kalap szalagjára zsirba mártott ujjaival pontokat nyomogat.

Csoda mód elegáns egy ilyen kalap, ha a por belepi. A zsirfoltok mindmegannyi poros igazgyöngyök mosolyognak reá. Az

ábrázatát egy hatalmas orr, két merészen kiálló pofacsont, állandó vörösség, néhány bibircsók teszik klasszikus, összhangzatos egészszé. Kiegészíti mindezt holló fekete jól zsirozott haja, mely állandóan a szemöldökéig csúng alá.

Összegezve az elmondottakat, bátran állítatom, hogy Péro egy hamisítatlan obziri eredetiség, akire, ha vasárnaponként kigyalogol a szállásra, irigyen tekintenek a volt pajtásai, a Lázók, Jovanok és a Milánok és hamisan kacsiutának reá a Milicák, Angyélkák . . .

Most már tudom ráismertek Pérora. Ez ideig nem történt még vele semmi különös dolog, ha csak nem említem fel azt a nagyszerű kalandját, a mely őt egyszerre híres emberré tette az egész vidéken.

De hát éppen ezt a dolgát akarom elmesélni.

Péro, mint említém, minden vasárnap kigyalogolt az apja tanyájára. Télen-nyáron mindig a rendes időben.

Nyáron sohasem bántotta a meleg, viszont télen ismét a hideget sem vette észre.

A rubázata mindig egyforma volt — soba semmi felesleges nem fityegett rajta.

Egy szép téli napon, persze vasárnap, ismét neki vágott a csikorgó országutnak. Szótlán bandukolt a földék mentén, nem törődött senkivel, semmivel. Minden negyedórán megállapodott, elővette a hetes dohányt zsebéből és művészi ügyességgel egy kézzel sodorta meg a világ legvékonyabb cigarettáját. Amikor ezzel nagy hirtelenében elkészült, a kénes gyufával meg rágyújtott, gyorsított léptekkel haladt tova a ködbe burkolt tanyák felé.

A szóban forgó napon kissé későbbben indult el a városból, mert a délutáni vecsernye tovább tartott s ezért amikor a Kalics-csárdához ért, már sötétedni kezdett.

Barátságos lámpafény hatolt ki a csárda ablakán, úgy hogy Péro akarata ellenére is közelebb lépett az ablakhoz.

Nagyon hívogatólag tünbített fel a csárda belseje, mert rövid gondolkodás után megtette azt, amit még eddig soba, belépett a csárdába.

Amint az ajtón belül volt, a csárdás örömteljes ábrázattal ugrott elébe.

„Győzzön a tudomány, a szellem“, akik életükben mindig az iskolapad mögé jártak.

A pesti vezetőség gondoskodott arról, hogy a zomboriak ne maradjanak a „világünnepén“ vezető nélkül és leküldötte Klárikot, azt az asztalos legényt, aki itt már egy ízben szerepelt. Ez az uriember, aki jól táplált alakjával éppenséggel nem tette azt a benyomást, mintba a kapitalizmus molochja őt már elnyelte volna — elmondotta szórul-szóra azt a beszédet ismét, amit már egy ízben elmondott.

Amióta a fővárosi írók a szocialista költőt Csizmadia Sándort elkeresztelték proletár költőnek, azóta ez a hangzatos idegen szó ugylátszik roppantul megtetszett az elvtársaknak, mert a szónok testvér, aki bizony jó diurnumok fejében vállalkozik az apostoloskodásra, a helyett hogy a gyalupad mögött tisztességes uton keresné kenyerét — minden második szavában proletároknak címezte azokat, akik valamennyien jóízűen elfogyasztott polgári ebéd után csoportosultak a frigiai sapkás génius lobogója alá.

Lelketlen népbolondítás amit Klárikok és a hozzá hasonlók véghez visznek, de a pénteki kép fényesen tanuskodott arról, hogy nálunk csődöt mondott a nagy garral megindított akció — a komoly munkások szálmal mosolylyal nézték azokat, akik jobb időket akarnának teremteni nekik akkor, amikor ők becsületes munkáikkal megteremtik maguknak naponkint a boldogságot.

A tüntető körmenetet, illetőleg csak azt tartjuk még érdemesnek felemlíteni, hogy a tüntetők hangos zeneszóval végig haladtak a köruton, ahol nagyszámu közönség mosolyogta meg nagy igyekezetüket, amit azzal arultak el, hogy szüntelen akadt közöttük egy-egy jóllakott alak, aki „kenyeret a népek“ hangzatos kiáltásokba tört ki a publikum, de a saját gaudiumukra is.

Elöl egy idegenszerű fehér-vörös lobogót vittek és ennek szalagait riktó vörös ruhákba öltözött leányok tartották. A menet a Sikarába tartott ahová megérkezve, Klárik apostol elmondotta másodlatát az ismert beszédének. Volt azután még szavalat, folyóirat osztogatás,

— Hozott Isten Péró, csak hogy egyszer te is meglátogatsz bennünket.

— Adj Isten, felelt Péró, csak egy kupicára jöttem, sietős az utam, vár a „dida.“

— Nono, jól van, csak ne olyan gyorsan, van ám jó rámpásom. Nézd ott ülnek mind a sarokban a Glisó meg a Jócó, hogy örülnek majd, ha közibük keveredsz. Glisót most engedték ki a vármegyéből, tudod amiért az Anka apját egy kicsit megszurkálta. Új csak oda, egyszerű meséket tud ám az.

Péró idegenkedve tekintett maga körül, az arca pedig valami megbánás félet mutatott, ami azt árulta el, hogy nem igen van kedvére a társaság.

De azok már észrevették. Hangosan rákiáltottak:

— Hohó! itt a goszpodár, gyere közelébb, hadd nézzünk meg jobban.

Egy hórihorgás subanc, akit Glisónak anyakönyvezett a prótó, hirtelen felugrott az asztaltól és rokoni kedveskedéssel kezdte Pérókat ölelgetni.

A többi is segédkezett utóbb, Pérónak nem volt tehát utja a menekülésre és le kellett ülni a bepálinkázott rokonok közé.

(Folyt. köv.)

„Népszava“ dicsőítés, azonban a terített asztalok a világnapi hangulatot hamarosan átváltoztatták kedélyes majálissá, ami már dicséretükre vált szocialistáinknak. A mulatozás a legkedélyesebb hangulatban éjfélig tartott.

Az egész tüntetésnek keresztelt felvonulás tartama alatt, rendőrségünk készenlétben állott. Dr. Thurszky Jenő főkapitány általán ismert tapintatos fellépésével lehetetlenné tett minden rendellenességet és ezen működésében hathatós támogatója volt Martinovits György rendőrfelügyelő. A rend mintaszerű volt, ami elsősorban dicséri rendőrségünk tapintatos fellépését.

Két hódtsági beszéd.

Evetovits János beszéde.

A hódtsági mezőgazdasági háziipar kiállítás alkalmával rendezett diszbanketten Evetovits János bácsi plébános, jeles történész és író a következő felkőszöntőt mondotta Karácson Gyula kir. tanácsos, alispán urra:

Mélyen tisztelt uraim! Mikszáth Kálmánnak, a szellemes írónak, eredeti gondolata támadt! Gazdag fantáziájával, teremtő erejével föltámasztotta a hazai történet nagynevű őseit és a már megelevenedett vitézeket beleillesztette a modern közélet kereteibe! No de uraim ez sehoggy sem sikerült még Mikszáthnak sem!

A törökverő vitézekből budapesti bankdirektorok, kardhordó csatlósai pedig frakkos kammerdienerekké váltak. Én azt hiszem, ezen szerencsétlen metamorphozisnak, sem a föltámasztott vitézek, sem a koszorús író rész fantáziája nem okozói.

Szatirája fegyverével tulontul materiális korunkat akarta ostorozni! Pedig uraim, valamint a poezis néha nagyon prózával lesz, úgy a szép próza a legszebb poezis magaslatára emelkedik; bármily paradoxnak lássék is ez állítás: van az anyagi foglalkozásban sokszor idealizmus. Jöjjen ide Mikszáth, támassza föl Bács-Bodrog vármegye jeles elhunytjait, lássák ők, mily nemes idealizmussal folytatják az anyamegye vezérlő alakjai — első sorban a főispán és a vicispán — kezeltfogva a legközönségesebb munkással — e vármegye ujjá alkotását, lássák, hogy az az ujjalkotási folyamat, mely Bácsból — a megye szívéből indult neves vicispánok: Rádicsok, Hammerschmiedtek, Odryak, hat Latinovics Antunovicsok vezetése alatt és a mely munkának néma tanúi azok csöndes honi vérrel öntözött és munkás arcveritékével nedvesített bácsi várromok, mondom uraim, jöjjenek elő azok az ideális ujjateremtői a megyének: ők nyugodtan térnének vissza sirjaikba, mert itt látnák a megye első tisztviselőjét, mint a megye munkását, a munka lovagját. Méltóbb helyen, szebb alkalommal nem ihatnánk áldomást munkás vicispánunk jólétéért, mint itt közel anyamegyénk szívéhez, a becsületes munka ezen napján. Nagyságod első találkozásom alkalmával így beneventált: Isten hozta anyamegyénk szívéből! Én ezen „szívéből“ meritem a lelkesedést, a jelenlevők szívéből veszem a szavakat és éltetem Nagyságos Karácson Gyulát, a munka vicispánját!

Vértesy Károly beszéde.

Vértesi Károly, ki a zombori iparkiallítás küldöttségét vezette, a diszbanketten a következő felkőszöntőt mondotta a vármegyei gazdasági egyesületre, annak illusztris elnökére, Latinovits Pálra, Rausch Ede, a hódtsági fiókegylet elnökére:

Tisztelt urak!

Szívesen jöttünk. Láttunk. Tapasztalattal gazdagodtunk. Erről a kiállításról is elmondhatjuk azt, amit a jó könyvről: tanulni, okulni lehet belőle. Ismételve győződöttünk meg arról, hogy csak a dolog és iparkodás viszi előre a népeket és hogy nincs a háziiparnak az a kis terméke, mely számot nem tenne az összeségben. Csak munkáskéz, dolgozó kar legyen, meentünk kell előre.

A munkakezdőknek, a zombori iparkiallítás végrehajtó bizottságának a képviselőletében üdvözlöm, éltetem azokat az urakat, akik hasonló munkával már készek, becsülettel megállván a helyüket, azzal, amit ma bemutattak, teljes sikert arattak, maguknak elismerést vívtak ki.

Válják az, amit olyan jól megcsináltak e város, a megye, az ország hasznára.

Éltetem evégből illusztris elnökével, Latinovits Pál urral az élén a Bács-Bodrog megyei gazdasági egyletet, a hódtsági fiókegyletet Rausch Ede elnök és Wissinger Rikárd titkar személyében és éltetem a hódtsági járás főszolgabíróját Szemző Károly urat, mint a ma megnyitott megyei mezőgazdasági háziipar kiállításának a megteremtőit és rendezőit s mivel mi is rendezünk Zomborban a jövő évben iparkiallítást, van szerencsém önöket uraim arra tisztelettel meghívni. Az iparunk fejlődését jelző határkövet akarjuk egy állomással tovább tölteni, segítsenek minket ebben, addig is uraim éljenek!

Közigazgatási bizottsági ülés.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága folyó hó 4-én délelőtt 9 órakor tartotta meg rendes havi ülését a vármegyei székház kistermében. Az ülésen Latinovits Pál főispán elnökölt és jelen voltak a következők: Karácson Gyula kir. tanácsos, alispán, Vojnits István főjegyző, Pribil Ernő főügyész, dr. Pavlovits Simon főorvos, Gräff Nikáz kir. tanfelügyelő, Szigethy Vilmos h. kir. pénzügyigazgató, Scultéty Ferenc árvaszéki elnök, Kerekes János kir. ügyész, Sztankovits György kir. főmérnök, Latinovits Géza, dr. Molnár Károly bizottsági tagok és Sztrilich Béla aljegyző, a közigazgatási bizottság állandó jegyzője.

A közigazgatási bizottság ülésén a következő jelentések olvastattak fel:

Közegészségügy.

Dr. Pavlovits Simon vármegyei főorvos jelenti, hogy az általános közegészségügyi állapot a vármegye területén a múlt hó folyamán kedvezőtlen időjárás ellenére eléggé kielégítő volt. Fellépett nevezetesen a roncsoló toroklob 19, a vörheny 23, a kanyaró 6, a hagymáz 5, a böhkhorut 3 községben. Trachomás egyén gyógykezeltetett összesen 11,078, ezek közül 9787 valódi és 1288 trachoma gyanus. A védhímlőoltás a vármegye területén folyamatban van. A gyógytárakban csak annyiban történt változás, hogy az ószivaci gyógytár üzleti joga néh. Harlikovits Jánosról Decsy Ignác gyógyszerészre ruházott át. Bácsmadarason Sylli Gézának engedélyezett üzleti jogu gyógytár kellőleg felszerelve, a főorvos által megvizsgáltatott és a forgalomnak átadatott.

Állategészségügy.

Kuszenda János törvényhatósági kir. főállatorvos az állategészségügyi viszonyok állásáról és a szakszolgálat ellátásáról jelenti, hogy a következő állatbetegségek észleltettek: veszettség, hólyagos kiütés, rühkór és sertés-

orbánc. A sertésvész Szeghegy, Oszivac, Bácspetrovoszelló, Okér és Bácsszenttamás községekben állapított meg. Az elfojtó intézkedések megtétettek. Az állategészségügyi szolgálat Kuszenda János szakavatott buzgó felügyelete mellett kifogástalan volt és a tavaszi haszonállat vizsgálatok számbavétele befejeztetett. — Jedlicska Lajos zombori járási m. kir. állatorvos betegségéből felgyógyult és állását elfoglalta. Az állategészségügyi szolgálat ellátása tekintetében panasz nem volt.

Közdók.

Szigethy Vilmos kir. pénzügyigazgató-helyettes a közdók állásáról tett jelentést. Eszerint egyenes adóban befolyt 132,194 kor. 02 fillér, hadmentességi díjban 182 kor. 06 fillér, bélyeg- és jogilletékben 74,802 kor. 66 fillér, fogyasztási és italadóban 84,694 kor. 07 fillér, tanítói nyugdíjban 1078 kor. 32 fillér, országos betegápolási alapon 1002 kor. 83 fillér. Az elmúlt hóban fizetési halasztások nem engedélyeztettek.

Ügyészség.

Kerekes János kir. ügyész jelentéséből kiemeljük a következő adatokat: A kir. fogházban a rend és tisztaság példás, a felügyelet kifogástalan, szökési eset nem fordult elő. A zombori kir. törvényszéki fogházban a mult hó folyamán 80 letartóztatott volt. Az egészséges, munkaképes, jogérvényesen elítélt letartóztatottakat kivétel nélkül részint házi, részint nyomdai munkával foglalkoztatnak, munkák után a mult hóban az állam részére 70 kor. 32 fill., a rabok részére 98 kor. 84 fill. jövedelem folyt be. A fogház szabályszerűen és teljesen fel van szerelve, a fogház kezelése Karácsonyi László felügyelő gondos vezetése alatt jó és szabályszerű. A bódási, bácskulai és apatini kir. járásbíró-sági fogházakban ugy a rend és tisztaság, mint a fegyelem és közbiztonság kifogástalan.

Ülést tartott ezenkívül a fegyelmi választmány, a gyámügyi felelősségi küldöttség, a megyei pótdó egyénekenkénti kivételére elleni felszólalások elintézésére hivatott küldöttség és végül a munkaadók és munkások közötti jogviszonyokat tárgyaló 1898. évi II. t. c. 72. § a alapján alakult bizottság.

H i r e k.

Személyi hir. Csalányi Géza cs. és kir. vezérőrnagy, a szegedi honvédkerület új parancsnoka, a kertletti vezérkari főnök, Graller Konrad vezérkari százados kíséretében esztörtökön városunkba érkezett és szemlét tartott az itteni honvédszállóalj felett. Ez alkalommal az új kertletti parancsnok látogatást tett Latinovits Pál főispánnál, Karácson Gyula alispánnál és a hatóságok főnökeinél.

Elöléptetés. Ófelsége a király Nickel Vilmos cs. és kir. alezredest május 1-ével ezredessé léptette elő. Elöléptetése a városunkban oly közkedveltségnek örvendő volt zászlóaljparancsnoknak mindentűlt általános örömet keltett.

Kinevezés. Ófelsége a király, Herold Gyula Béla m. kir. csendőr hadapród tiszt-helyettes, lapunk kedves szavu poétáját hadnagygyá nevezte ki. A kinevezés mindentűlt örömet kelt azoknak körében, akik a poéta katonát ismerik, de elsősorban közöttünk, akik kedves munkatársunkat tiszteljük benne és az első akarunk lenni, midőn szívből gratulálunk az arany kardbojthoz!

Anyakönyvi kinevezések. A belügyminisztérium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Nartin János segédjegyzőt az ókéri, Ternák János segédjegyzőt a karavukovai, Mandits Sándor irnokot a bajmoki anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki.

Kinevezések. A m. kir. honvédelmi miniszter szécsényi Nagy Gábort a honvéd központi lovasiskolától a szabadkai 4. honvéd huszárezred állományába állatorvossá nevezte ki. — Az igazságügyminiszter Dianovszky Vilmos apatini járásbíró-sági aljegyzőt a ballassagyarmati törvényszékhez jegyzővé, — Gavrilovits István szabadkai törvényszéki joggyakornokot a nagybecskereki törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

Szell Kálmán miniszterelnök sürgönye Dekker Pál h. polgármesterhez. A legutóbb tartott városi közgyűlés ismeretes határozata alapján a város törvényhatósági bizottsága sürgönyileg üdvözölte Szell Kálmán miniszterelnököt. A miniszterelnök nyomban a következő sürgönyvel köszönte meg városunknak e figyelmét:

Nagyságos Dekker Pál h. polgármester urnak Zombor.

A törvényhatósági bizottság nevében hozzám intézett szives üdvözlét és bizalmuk kifejezéséért, amely a jelen súlyos politikai helyzetben kettősen becses és értékes előttem, hálás köszönetet mondok. Széll s. k.

Májusi csillaghullás a honvédségnél. A m. kir. honvédség rendeleti közlönye május hó 1-ével a következő kinevezéseket közli: A szabadkai 6. honvéd gyalogezred kötelékében: főhadnagygyá Golka Lajos hadnagyot, hadnagygyá Marticskó Rókus törzsrörmester kezelőtisztjelöltet; a szabadkai 4. honvéd huszárezred kötelékében: főhadnagyokká Trigor Károly és Samarjay Géza hadnagyokat ófelsége a király legkegyelmesebben kinevezni kegyeskedett. Egyszermind elrendelte, hogy Marticskó Rókus hadnagy k. t. Zomborból Nagybecskerekre, Gyuth Nándor hadnagy k. t. Miskolcra Zomborba, Juhász Ernő hadnagy Szabadkáról Nagyszébenbe helyeztessenek át.

Egyházi hir. Nagy István ideiglenesen szabadságot kaplant Dautova községbe káplánná neveztek ki.

Városi adomány a Schweidel-szoborra. Városunk törvényhatósági bizottsága legutóbbi közgyűlésén az aradi vértanu Schweidel Józsefnek Zomborban felállítandó ércszobrá javára 2000 koronát szavazott meg. Ezen összeggel a gyűjtés faktív összege 11271 korona 50 fillért tesz ki.

Flórián-ünnep. A zombori önkéntes tűzoltóegyesület tegnap ünnepelte meg véd-szentje és patrónusa szent Flórián napját. Az egyesület tagjai teljes számmal ünnepi ruhában jelentek meg a tűzoltó őrtanya előtt és innen bevonultak a városbába udvarára. Majd Czedler János az egyesület nagyérdemű parancsnokának vezetése mellett a róm. kath. plébániatemplomba mentek, hol ünnepi isteni tisztelet volt, melyet Pfalz Jakab káplán celebrált. A szép ünnepélynek, melyet a gyermek zenekar zenéje kísért, nagyszámú néző közönsége volt.

Jeszenszky Jolán sikere. Jeszenszky Jolán, ki szép műkedvelői színjátékaról városunkban kedves emléket hagyott maga után, most Kövessy Albert ujvidéki igazgató szintársulatánál működik. Művészi játékaról az ujvidéki lapok a legnagyobb elismeréssel írják. Az „Ujvidék“ vasárnap tárcájában így ír az ő művészetéről: Sok sok kedves vonást lehet kiemelni Jeszenszky Jolán játékaról, ki sem fogynánk megfigyeléseink felsorolásából, melyeket az élvezetes estén, mikor Csiky „Nagymama“ Mártha szerepében fellépett. A kisasszony egész fellépése, minden mozdulata feltétlenül biztos, igen finom s talán játékarának épen ezen ritka előkelősége képezi különösen jellemző saját-ságát. A féktelentl pájkos jókedv, a fokozatosan fejlődő drámai erő iránti érzék, a szavaknak gyönyörű kiejtése és hangsúlyozása, a kedvesen csengő, behizelgő hang: mind oly tulajdonságok, melyek a kisasszony-nak nagy jövőt helyeznek kilátásba... Valóban gratulálhatunk Kövessy direktor urnak, hogy egy ilyen kiváló erőt sikerült társulata tagjai sorába szerződtetni! Örömmel közöljük Jeszenszky Jolán k. a. ezen szép sikerét.

Műkedvelők előadása a zombori korcsolyázó-egylet javára. Izléses falragaszok hirdetik azt, hogy pénteken és szombaton fölötté élvezetes estéi lesznek a zombori közönségnek. A korcsolya-egylet zászlója alá sorakozott, általán ismert kitted műkedvelői városunk előkelő társaságának, egy pompásan összeállított műsor keretében ritka műélvezetben fogják részesíteni ismét közönségünket. Már magában véve a szereplők névsora is a legnagyobb biztosítéka a sikernek. Hiszen van-e felségesebb élvezet, mint egy csomó szép leány és asszonyban gyönyörködni? Ez estéken pedig egy elegáns csokorba kötve együtt lesznek a szinpadon szép asszonyok és leányok, élükön a legbájosabb elnökével Fernbach Károlyné urasszonnyal. De nemcsak a természetadta mágnes teszi vonzóvá a műkedvelők e héteni előadását, hanem a komoly törekvésen alapuló játék, melynek elsajátítására valamennyien, ugy a hölgyek, valamint a férfiak, már napok óta a legnagyobb szorgalommal és lelkesedéssel törekcsenek. Próba, próbát követ, a szereplők lázas igyekezettel készülnek és ezen nemes igyekezetet bizton hisszük, hálás közönségünk meg is fogja jutalmazni azzal, hogy nagyszámban fogja felkeresni a szinházat. Mi, akik a próbákat figyelemmel kísérvük, a legpompásabb sikert jósoljuk a műkedvelőknek és már maga az alábbi műsor is oly szakszerűen, élvezetesen van összeállítva, hogy biztos alapját képezi a bekövetkezendő sikernek. Az előadandó darabokban pompás szerepei vannak azoknak, akiket a zombori közönség már régen kitted műkedvelőknek deklarált. Végtelentl bájos szerepe van Fernbach Károlyné és Bakó Elekné urasszonyoknak az első és Karácson Olga, Preszly Nelli urleányoknak a második darabban. Maga a szép elnök, akinek városunk közönsége első-sorban köszönheti majd a ritka műélvezetet, példaként jár elől szorgalmával, lelkesedésével és kedves játékával. A férfiak közül: dr. Késmárky Béla, Falcione Lajos, különösen Falcione Árpád és Konyovits Antal, továbbá Falcione László és dr. Moldován Lajos urak fognak fényesen tanuskodni, kiváló műkedvelői kvalitásukról. Egyelőre csak ennyit említettünk, mert a szinlap többi része még elöttünk is titok — de ha kipattan, bizton tudjuk méltóképen fog sorakozni azon pontokhoz, amelyeknek szépségeit már ismerjük. A jegyek rohamosan fognak, amiből azt következtetjük, hogy közönségünk lelkesedve készül támogatni az igyekvő műkedvelőket. A szinlapot teljes terjedelmében itt közöljük: A zombori korcsolyázó-egylet javára a városi szinházban május hó 8-án és 9-én előadás lesz mindenik napon a következő programmal: I. Prolog. Irta: dr. Gozdu Elek úr. Elmondja: dr. Balogh Ernő úr. II. Valami hibája van. Vigjáték egy felvonásban, irta Gondinet, fordította Gabányi Árpád. (Rendező: dr. Balogh Ernő ur.) Személyek: De Lusan André, orvos, dr. Késmárky Béla ur. Cecile, neje, Fernbach Károlyné urasszony. Balancourt, magánzó, Konyovits Antal ur. Nanette, szobaleány, Bakó Elekné urasszony. Inas, Falcione Lajos ur. Szinhely: Páris. Sugó: Kulits Márton ur. III. Egy vig dalos társaság. Tagjai: dr. Balogh Ernő, Kelő Mór, dr. Késmárky Béla, Marschall Béla, Rác Soma, Szántó Károly, Türr Aladár urak. IV. A komédiánó. Vigjáték 1 felvonásban. A Toldy-kör pályázatán első díjat nyert mű. Irta: Almási Balogh Loránd. (Rendező: dr. Balogh Ernő ur.) Személyek: Horkay Lajos, dr. Falcione Árpád ur. Vilma, neje, Karácson Olga urleány. Zoltán, Horkay unoka-öccse és gyámfia, Falcione László ur. Piroška, Zoltán neje, Preszly Nelly urleány. János, inas, dr. Moldován Lajos ur. Történik vidéki városban, Horkayék lakásán. Idő: jelenkor. V. Árnyképek. Rendezi Krump Vilmos ur. Helyárak: Proscenium páholy 8 kor. Páholy 7 kor. Támlásszék 1—58-ig 2 kor. 58—100-ig 1 kor. 60 fillér. 101—124-ig 1 kor. 20 fillér. 125—135-ig 1 kor. Karzati ülőhely 60 fillér. Karzati állóhely 40 fillér. A tisztelt páholybérlo közönség elővételi joga május hó 5-ig kedd délig lesz fentartva. Jegyek előre vált-hatók Schön A. könyvkereskedésében. Pénztárnyitás mindkét napon este fél 7 órakor. Az előadás este pontban fél 8 órakor kezdődik.

Schweidel József-utca. Városunk törvényhatósági bizottsága a napokban megtartott közgyűlésében Trischler Gyula hazafias indítványára a bástya utca nevét Schweidel József az aradi dicső vértanu, városunk szülöttéről nevezte el. Így dicső emlékét már két hely örökíti meg. Az emléktábla szülőházán és a Schweidel utca, a harmadik emlék ércszobrára lesz, melynek érdekében nagyban folynak a gyűjtések.

A szerb nőegylet műkedvelő előadása. Nagyon szép és élvezetes volt a szerb jótékony nőegylet vasárnap rendezett műkedvelői előadása. A szereplők egytől egyig pompásan megállították helyüket. Az előadás Momirovits Julia k. a. bájós énekével kezdődött, aki Pogacsits M.: „Vágyam“ című dalát interpretálta tündés csengő hangjával. Meltó partnere volt művészi zongorajátékával az öt kiséző Damjanovits Jovánka k. a. Az ének elhangzásával színe került „Órvosság az anyósok ellen“ című spanyol vigjáték. Valóban nagy sikerült volt a darabban fellépő műkedvelőknek. Precíz játék, sikerült jelenetek csak emelték az amúgy is szép darab hatását. Pompásan játszottak Zárits Julia k. a. (Mária), bájós „punicák“ voltak Kovacsits Angyalka, Milivojevits Zurkovits V. kisasszonyok, pompás szobacicus volt Mallesevis kisasszony. A férfiak közül nagy hatást értek el Ilkits István, aki állandóan derűtlenségben tartotta a házat, továbbá Lugumerszky Oszrén (Frigyes) elegáns fellépésével ért sikert. A siker oroszlanrészre a férfiak közül azonban Bikár Milánnak jutott, aki mint Rafael, a szerelmes hidalgó ügyetlenkedéseit művészi virtuozitással adta elő. E darab végeztével Tutorov Milán szép énekében (Midon verőfényes a nap) és Bikár Náda k. a. művészi zongorajátékában gyönyörködöttünk. A remek szép szláv áriákat sűrű tapsviharral jutalmazta a közönség. A második 1 felvonás darab Szimits M.: „Ritka szerencse“ című vigjátéka volt. E darabban óriási sikere volt Grábits Juliska kisasszonynak, aki tullett játékaival minden díletantizmuson. Sikerében osztoztak Radojevits Milica, Dvornák Olga és különösen Deszpotovits Juliska kisasszony. A férfiak közül jól játszottak Pánits Koszta, Radisits Lázár, aki kiváló ügyességgel adta szerepét, Lugumerszky Oszrén, Szvircevis Oszrén. Valamennyien nagy hatást keltek játékaikkal. Befejező része az estnek egy hatásos tableaux Freiligenrath „Virágboszu“ című melodramája volt, melyet egy bájós virágcsoport közepette nagy hatással, mély érzéssel szavalt Damjanovits Olga k. a. Bájós virágok voltak: Vukadinovits Alekszandra, Relits Danica, Lugumerszky Zórka, Bikár Ivánka, Momirovits Julka, Mojits Mária, Babits Angyalka, Mirilovits Jovánka, Muntyan Leposzava, Bikár Mária, Manojlovits Mária, Nikáts Rachila, Sztájits Otília, Tomovits Zsófia és Grubits Zórka kisasszonyok. A szép és élvezetes est, elsősorban is a nőegylet elnöknőjének Vukicsevis Katinka urasszonyának érdeme, aki mindenkor szívén hordozza a szegény tanulók sorsát és az élvezet mellett a jótékony ügyét mozditja elő. Szakavatott rendezők voltak: Ilkits István és Szvircevis R. Az ő érdemük a darab gördülékény és szép előadása.

Az ex lex városunkban. Május hó elsejével beállt az ex lex, a törvényen kívüli állapot. A négy hónapos indennitás lejárt és az ellenzék obstrukciója folytán a kormány nemcsak az unjonozásra, de a folyó évi költségvetésre vonatkozó felhatalmazást se kapta meg. Nemcsak a sorozást kellett tehát elhalasztani, de május elsején megszűnt a kormány adószedési joga is mindaddig, míg az ex lex tart, vagyis az újabb indennitást vagy a költségvetést meg nem szavazza az országgyűlés. Lukács László pénzügyminiszterrel leérkezett a zombori pénzügyigazgató-sághoz a következő körrendelet: Utasítom a címet, hogy jelen rendeletem vételétől további intézkedésig a közadók módjára behajtandó kincstári követeléseknek és egyéb tartozásoknak végrehajtás utján való behajtását egész általánosságban szüntessék be. Ehhez képest rendelem, hogy sem a fősolgabíráknak, sem azok segédeknek utiellőleget ne utalványoz-

zon, valamint az állami végrehajtókat további intézkedésig behajtással ne foglalkoztassa. — A zombori kir. pénzügyigazgató ezen miniszteri leiratot közölte a városi tanácsal és annak adóügyi bizottsága vette tárgyalás alá és a következő hirdetményen tudatja ezt a nagyközönséggel: Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közbirre tétetik, hogy a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszter urnak 1903 évi április hó 27-én kelt 1787. P. M. számú rendelete alapján a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság f. évi április hó 28-án kelt 69/főn. 1903. számú körlevellel a közadóknak és a közadók módjára beszédendő kincstári és egyéb követeléseknek végrehajtás utján való behajtását egész általánosságban további intézkedésig szüntette. A behajtás iránt eddig kiadott és még nem véglegezett, valamint ezután kiadandó e részbeni rendelkezések foganatosítása addig függőben és visszatartható, míg a fentidézett rendelet hatályon kívül nem helyeztetik. A fenti rendelkezés által az önkéntes adó és egyéb kincstári követeléseknek beszedésére érintve nem lévén, úgy a községi (városi), valamint a m. kir. adóhivatali pénztárak által ezután is elfogadandók az önkéntes befizetések. Mindazonáltal az adófizető közönség jóakarattal figyelemmel kíséri, miszerint saját érdekében áll, hogy köztartozásainak lerovása tekintetében úgy mint eddig, ez alkalommal is tegyen önként eleget ebbeli honpolgári kötelességének, nehogy később késedelmi kamatok felszámításával terheltesse azokat, akik köztartozásuknak jószántából való lerovásában elmaradtak.

Mulatság a Schweidel-szobor javára. A zombori magyar jótékony nőegylet a Schweidel-szobor javára parki mulatságot rendez. A rendező bizottság határozata folytán a nőegylet tisztelt tagjainak urléányaihoz azon kéressel fordulok: sziveskedjenek apró kezimunkákkal hozzájárulni az elárúsító tárgyakhoz, melyeknek a mulatságon leendő elárúsítására is ezennel a nőegylet nevében felkérem s egyben a folyó hó 7-én csütörtök délután 5 órakor lakásomon tartandó ebbeli értekezletre szives megjelenését kérem. Zombor, 1903. évi május hó 4-én. Mihályi Jánosné, egyleti elnök.

Harcserű cöllövészet. A szabadkai 6. honvédgyalogezred zombori zászlóaljja f. hó 2-án pénteken harcserű lögyakorlatot végzett, az apatini ut mentén fekvő harcserű lötéren. A zászlóalj a katonai lövészetnek megfelelőleg már kora reggel elindult nyári menetöltözésben, harcserű felszereléssel és egy hosszabb menet után kezdette meg a harcserű tüzelést. A céltáblák a szabad terepen voltak felállítva és azoknak igazgatását a fedezékekben levő jelzők végezték, ami nem a legkellémesebb szolgálat, ha tekintetbe vesszük, hogy az éles golyók közvetlen a fejek fölött röpködnek. A lövészet nagyon érdekes volt. Hatalmas osztzag céltáblák voltak bizonyos távközökkel felállítva, jelezvén az ellenséget. A zászlóalj a reggeli órákban kelet felől támadott s pár pillanat alatt élénk tüzelés fejlődött ki. Fokozatosan haladt ezután a rajvonalba bontakozott zászlóalj előre s végül a döntő távolságnál a legénység csatártűzben fejezte be a gyakorlatot. A lövészet a legnagyobb precizitással ment végbe, a találatok száma nagyon kedvező volt, ami a legénységnek a lövészetben való szorgos kiképzését bizonyítja. A lövészetben jelen volt Csalányi Géza vezérőrnagy kerületi parancsnok is szuitjével és mindvégig figyelemmel kísérte a gyakorlatot. A gyakorlat végeztével megbeszélésre fuvatott és az egybegyűlt tisztikar előtt a legmelegebb dicsérettel tüntette ki elsősorban Schneider Frigyes századost f. j. a zászlóalj parancsnokát és elismeréssel szólott a tisztikar tevékenységéről és a legénység kiképzéséről. A lövészet 12 óra után ért véget és utána a zászlóalj hangos kúrtszóval visszatért a laktanyába.

Ragados gyermekbetegség. Apatintepepen néhány hét óta a vörheny, kanyar és számarhurut oly nagy mérvben pusztít, hogy az óvoda majdnem egészen néptelen, a mindennapi iskolásoknak pedig majdnem a fele beteg.

Nemeslelkű adomány. Leopold Antal és neje szül. Fernbach Borbála egy 9000 korona értékű házat iskolaalapul a r. k. hitközségnek ajándékozták.

Május. A poézis maga van benne ebben az egy szóban. Az esztendő ötödik hónapja átalakult a költészet kifejezőjévé. Gyöngéd lányszívek köszöntik májust, amikor kinyílt már az orgona, zöldül a hárs, édes illattal van tele a levegő. Ugy tűnik fel, mintha búbajos menyasszony volna, akinek fején szakadozik a fehér fátyol, rongyokká válik, akár a felhőfoslány. Május a rózsák hónapja, valóra válik ami még eddig sejtetem volt, kipattan a bimbó, kibajt az ákác és terjeszti mámoritó levegőben a mámort és poétává teszi a fásult kedélyt. Igaz ugyan, hogy május elsejével illuziórontó körülmények is vannak, amik között nem utolsó a hurcolkodás, főleg a házbérnegyed. De ha egyszer kihajtott az orgona, az alkalmazkodó lélek sokkal könnyebben túri el a kellemetlenséget is.

Egészségügyi szemle a honvédségnél. Dr. Fáykiss Károly főorvos, a szegedi II. honvédkerület egészségügyi főnöke, szombaton városunkban tartózkodott és megvizsgálta a zombori honvédszászlóalj egészségügyi felszereléseit. Szemlét tartott továbbá a gyengélkedők osztálya felett, megvizsgálta a legénység ételmezését és mindent úgy a példás rend és tisztaság, valamint a kifogástalan ételmezés felett elismerését fejezte ki elsősorban Schneider Frigyes százados t. j. zászlóaljparancsnoknak, aki szülői gondossággal őrködik a legénység egészsége fölött, dr. Sági Samu ezredorvosnak és Hermann Rezső haduagynak, a zászlóalj ételmező tisztjének. Valóban dicséretes az a tisztaság, rend, az a kitünő ételmezés, amely a zombori honvéd laktanyában uralkodik és mindenben fényesen tanuskodik a zászlóaljparancsnok humanitásáról.

Halálozás. Dékits Kálmán zombori m. kir. posta- és távirda-főtiszt f. hó 5-én hajnali 2 órakor életének 58-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 6-án d. u. 5 órakor lesz. Béke poraira.

Jegyzőválasztás. Gardinovec községben f. évi április hó 29-én Szemző János fősolgabíró elnöklele alatt községi jegyzővé Knezevics József ottani helyettes jegyző választott meg. A megválasztott jegyző, aki Vilova és Gardinovec községeknek 10 éven át volt helyettes jegyzője, szorgalmas, pontos és lelkiismeretes hivatalnok s így megválasztatása örömet keltett a községben.

A Turul utja. Egy hónapja sincs annak a megdöbbentő szerencsétlenségnek, amelynek a „Turul“ léghajó utasai áldozatai lettek s már ismét megkezdte útját a levegőben a kitatarozott „Turul“. Péntek délelőtt 10 órakor kelt egy havi pihenés után első légi útjára a magyar aero-klub léghajója s a felszállást rengeteg nagy közönség nézte végig. A ballon kosarába beszállottak Král főhadnagy, aki multkor oly csodával határos módon menekült meg, ezután dr. Vojnits Oszkár és Koszka Emil dr. Három órai hajókázás után délutáni 1 órakor a heves-megyei Pétervásár község közelében ereszkedett alá a „Turul“. Az ut végig szép volt s a gyenge szél kedvező irányban fujt.

Cséplési szén. Olvasóink szives figyelmét felhívjuk a Magyar Általános Köszénbánya Részvénytársulat Budapest, mai hirdetésére.

Schweidel József szobrára adakoztak:

XXII.

A XXI. kimutatás szerint volt 8234 K 53 f.

Stebler Lajos kereskedő gyűjtése Zombor: Stebler Sándornénál egybegyűlt társaság 2 kor. 20 fil., Stebler Lajos 2 kor., Lauer István, Kiss Emma, Gass Antal, özv. Steb-

ler Antalné, Stebler Béla, Stebler Sándor, Schalinger Antal, Stebler József, Stebler Pál, Mérő Ferenc 1—1 kor., Siskovits Mihály 50 fil., Sz. A. 30 fil., N. N., Karnász Tamás 20—20 fil.

A szarvasi járási főszolgabíró útján: Kondoros község 4 kor., Szarvas, Őcsöd községek 5—5 kor. Városi tanács Mezőtur

Ipartestület gyűjtése Komárom: Ipartestület 5 kor., Lenhard Mihály 1 kor., Binderits József, Kaczer Gyula, Krausz Dávid, Luka Péter, Vitek Ferenc, Danisz József, Morócz Mátyás, Makky János, Scheimer István, Scheimer Dezső, Boldoghy Gyula 50—50 fil., Fekete Sándor, Lukovics József 30—30 fil.

Budapesti rendőrség detektív osztály gyűjtése: Kalmár Hugó 2 kor., Haluska Lajos 40 fil., Fekete Gyula, Némegy László, Olvashatlan, Olvashatlan, Schrobl Ferenc, Bottka Szilárd, Füllány Endre, Császár Károly 20—20 fil.

M. kir. adóhivatal gyűjtése Körösbánya: Szabolovics János, Kilin Mihály, Jakab Alajos 1—1 kor., Reucher, Dulovics Győző, Stopka György, Szöllősy János 50—50 fil.

M. kir. Ferenc József tud. egyetem gyűjtése Kolozsvár: Schilling Lajos 5 kor., Purjesz Zsigmond 1 kor.

Ambróзовits Emilia gyűjtése Zombor: Ambróзовits Emilia 20 kor., Latinovits Mari 10 kor., özv. Husvéth Mari 3 kor., Aczelné Roheim Frida, özv. Berger Antalné, Fontily Jánosné 2—2 kor., Staudacher Mariska 1 kor. 60 fil., dr. Cserniczky Andorné, dr. Cserniczky Andor, Bertolinó Sándorné, Schmitt Alexandra, özv. Uhlyarik Jánosné, Kirchner Károlyné, Bratyevacszy Tituszné, özv. Dekanpil Antalné, dr. Németh Arthurné, N. N., özv. Parcselitits Mátyásné, özv. Liebbardt Lajosné, özv. Bartal Józsefné, özv. Zombory Aurel, dr. Kneizel István, Sembery István, Kókay János, özv. Eirich Lászlóné, Komáromy Gyula, Haday Ferenc, Brogyányi Gyula, Elek Lászlóné 1—1 kor., Sprott Mátyás, Olvashatlan 50—50 fil.

Orsz. honvédegyesület gyűjtése Budapest: dr. Csatáry Lajos, dr. Batiszfalvi Sámuel, Tordátfalvi Halmagyi Sándor, Sztachó István 5—5 kor., Pumenszky János, Maszák Hugó, Haliffy Béla 4—4 kor., Steinbach István 3 kor., Mikár Zsigmond, Makk Ferenc, Reményi Antal, Barsy József, Gregnor Lajos, Bogdánffy Ferenc, Folkusházy Nándor, Balogh Ferenc, Illyés Balint 2—2 kor., Gömörly Károly, Schifhorn István 1—1 kor.

Kovacsics Antal ügyvéd Bácsalmás Komáromy István Budapest Gyurisits György városi főjegyző Zombor

Ambróзовits Béla gyűjtése Budapest: Ambróзовits Béla 30 kor., Kossuth Ferenc 20 kor., Pártos Gyula 10 kor.

Allamépítészeti hivatal gyűjtése Arad: Petrovits Arzen 2 kor., Péteffy Andor, Darvas Lajos 1—1 kor.

M. kir. posta- és táviratigazgatóság gyűjtése Arad: Tamás L., dr. Vildy Vince, Lázár 1—1 kor., Zgotay Géza, Kalmár Antal, Kovacsics József, Dolch György 50—50 fil., 12 fil. postaköltség levonatott

M. kir. mernöki hivatal gyűjtése Debrecen: Vinnay Géza, Járny Tamás, Czverdely Andor, Török Gábor, Felszán Pál, Morvay Károly 1—1 kor., Szabó Sándor, Paczor József, Hovert Márton, Cziffer Jenő, Olvashatlan 40—40 fil.

15 K 20 f.

14 K — f.

10 K — f.

12 K 10 f.

4 K — f.

5 K — f.

6 K — f.

63 K 60 f.

55 K — f.

1 K — f.

1 K — f.

3 K — f.

60 K — f.

4 K — f.

4 K 88 f.

8 K — f.

Takarékpénztár Békéscsaba 1 K 20 f.

Főerdőhivatal gyűjtése Ungvár: Rónay Antal, Olvashatlan 2—2 kor., Ferenczy Lajos, Sziklay Lajos 1—1 kor., Zsabács Jakab, Klaudny Kálmán, Saenger Nándor, Takács Miklós, Bundács János, Rochlitz Nándor, Rézy Vilmos, Bozsay R. 50—50 fil.

Dr. Balogh Sándor gyűjtése Budapest: I. iven: Vaszary Kolos, Császka György 100—100 kor., Várady Árpád 20 kor., Polasay László 10 kor., dr. Való Simon, Kisfaludy Béla 5—5 kor.

II. iven: dr. Balogh Sándor 50 kor., Deutsch Károly 20 kor., dr. Világosy József, Pucher József, ilenczfalvi Sárkány Mihály 10—10 kor., Ehrhaft Bernát 6 kor., özv. Czirjek Lajosné, Hoffman Lipótné 5—5 kor., Glatz 4 kor., Darbay György, Lakatos Miklós 2—2 kor., Freund Jenő 1 kor.

III. iven: Magyar országos központi takarékpénztár 50 kor., Hodossy Imre 20 kor.

IV. iven: Első magyar általános biztosító társaság 100 K — f.

Összesen 9049 K 51 f.

Vécsey Károly, pénztárnok.

HIRDETÉSEK.

42. szám.

II. 1903.

KIHIRDETÉS.

A sztanisicsi anyakönyvi kerület alulírott anyakönyvvezetőheltette kihirdeti, hogy:

1. Bayer János, ki családi állapotára nézve nőtlén és akinek vallása római katolikus, állása (foglalkozása) asztalos segéd, lakóhelye Hódság, Vukovár, születési helye Sztanisics, ideje 1877. évi december hó 22. napja s a ki Bayer Mihály és neje született Oberth Eva sztanisicsi szülők törvényes fia.

2. Katits Mária ki családi állapotára nézve hajadon és akinek vallása római katolikus, állása (foglalkozása) varrónő, lakóhelye Sztanisics, születési helye Bácsvaskut, ideje 1873. évi január hó 12. napja s aki néhai Katits József és néhai Klenancz Rozália bácsvaskúti szülők törvényes leánya, egymással házasságot szándékoznak kötni.

Felhívtnak mindazok, a kiknek a nevezett házassulókra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulírott anyakönyvvezetőnél (helyettesnél) közvetlenül, vagy a kifüggesztési hely közszégi előjárósága (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentsék be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni u. m.: Sztanisicson, Hódságon és a „Bácska” című lapban.

Kelt Sztanisicson, 1903. évi április hó 28-ik napján.

Antunits József,

anyakönyvvezetőhelyettes.

1848. sz.

kig. 1903.

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott főszolgabíró, a vármegye alispáni hivatalának f. é. 12435. sz. alatt kelt rendelete alapján, ezennel közhírré teszi, hogy a titeli főszolgabírói, szolgabírói lakon és szolgabírói hivatalon engedélyezett tatarozási munkálatokat f. é. május hó 14-én d. e. 9 órakor a szolgabíróóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános szóbeli árlejtést biztosítani fogja.

A biztosítandó összmunkálat kikiáltási értéke 1481 kor. 25 fil.

Árlejtés köteles a fenti kikiáltási ár 10% az árlejtés megkezdése előtt készpénzben vagy óvadékképes papirban letenni.

Írásbeli ajánlat a versenytárgyalásból kizáratik, utóajánlat pedig nem fogadtatik el.

Vonatkozó költségvetés és egyéb feltételek alulírott hivatalnál a hivatalos órák alatt bármikor betekinthetők.

Titel, 1903. évi április hó 28 án.

Szemző János,

főszolgabíró.

A zombori m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

41353. sz.

I. 1903.

Révjog bérbeadási versenytárgyalási hirdetmény.

Alulírt kir. pénzügyigazgatóság ezennel közhírré teszi, hogy a Gombos és szlavonországi Erdőd községek közötti és azok határában lévő kincstári révvámjog (dunai átkelés) a Gombos és Erdőd jegen átszállítás jogával együtt, 1904. évi január 1 től 1906. évi december 31-ig terjedő három évre a zombori kir. pénzügyigazgatóságnál f. évi június hó 10-én délelőtt 9 órakor tartandó versenyárverés alkalmával, a legkedvezőbb ajánlatot tevőknek, bérbe fogadtatni.

Kikiáltási ár 4240 korona. Leteendő bánatpénz 424 korona. A versenytárgyalás írásbeli zárt ajánlatok elfogadásával és szóbelileg is fog megtartatni.

Szóbeli árverezők a 424 kor. bánatpénzt az árverés megkezdése előtt tartoznak a bizottság kezébe letenni, írásbeli zárt ajánlatokhoz pedig a bánatpénz készpénzben csatolandó, avagy kir. adóhivatali nyugtával igazolandó, hogy a bánatpénz letétbe helyeztetett.

Írásbeli zárt ajánlatokban a megajánlott évekinti bérösszeg szóval és számokban világosan kiírandó s határozottan kijelentendő, hogy ajánlatot tevő az árverési feltételeket és a bérszerződés pontozatait ismeri, azok követelményeinek magát teljesen alája veti.

A részletes feltételeket képező révjog bérleti szerződési minta Gombos község község-házánál, a zombori, bajai, szabadkai, kulai és palánkai kir. adóhivataloknál és alulírt kir. pénzügyigazgatóságnál is megtekinthetők.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Uj bérlő a révésszűköket, melyeknek értéke 1901. január 1 én 3150 korona volt a jelenlegi bérlőtől, alkuegyezség útján köteles átvenni, a felszerelést szükséghez képest megújítani.

Zombor, 1903. évi április hó 28 án.

Szigethy Vilmos,

2—1

ptl. tanácsos, ptl. igazgató h.

Hirdetmény.

Az ósztapári (1002. sz. tjkv.) 1579. sz. betétben foglalt, néhai Diener Fülöp hagyatékát képező és az ósztapár—zombori országutnál a zombori csárda átellenében fekvő 72 lánca ^{536/2000} □ öl tagosított szántóföld a rajta levő épületekkel — Diener János ügyvéd, zombori ósztapári ut 21. szám alatti lakásán — 1903. évi május hó 17-én d. e. 9 órakor árverés útján folyó évi október 1-től kezdődőleg 3 évre haszonbérbe adatik. A haszonbéri feltételek az árverés napjáig alulírottálg megtekinthetők.

Diener János,

3—1

ügyvéd,

mint kk. Diener Jolán és Ottmár gyámja.

2331. sz.

kig. 1903.

Pályázati hirdetmény.

Ujverbász községében elhalálozás folytán megüresedett községi szülésznövi állásra ezennel pályázatot hirdetek. Felhívom ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeket hozzám folyó évi május hó 30-ik napjáig annál is inkább nyújtsák be, mert az elkészen érkezett kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Ezen állás javadalmazása évi 60 kor. Bácskula, 1903. évi április hó 29 én.

Radich Aladár,

3—1

szolgabíró.

Tulajdonomat képező nagykorcsmába vendéglőst keresek.

Szóbeli felvilágosítást ad

Sztankovits Lázár,

3-1 tulajdonos,
Ósztapáron (Bácsmegeye).

3557/1903. p. szám.

Hirdetmény.

Melylyel közhírré teszem, hogy Öfuer József és társainak Wenczler Adám Parabutyt község bírja és társai ellen Parabutyt község határának tagosítása iránt folyamatba tett ügyben a zombori kir. törvényszék mint urbéri bíróság 3557/p. 1903. sz. a. kelt végzésével az előnyomozás és a volt urbéres birtokok jelenlegi tulajdonosainak megszavaztatása végett kiküldetvén, e végből határnapul 1903. évi május hó 23-ik napjának d. e. 9 óráját Parabutyon a község házára kintűtem.

Értesitem egyben érdekelteket, hogy szavazásra jogosítottak névjegyzéke a szavazás napját megelőzőleg nyolc napon át a szokott hivatalos órák alatt Parabutyon a község házában az érdekeltek által való megtekintésre nyitva tartatik, s hogy az ellenészrevételeiket vagy kifogásaikat fenti határnapon a szavazás megkezdése előtt a bírói kiküldötténnél szóval vagy írásban előadhassák.

Értesitem még érdekelteket, hogy szavazni személyesen, vagy e célra különösen meghatalmazott által és pedig közjegyzőileg hitelesített meghatalmazás alapján lehet, továbbá, hogy a gyámság vagy gondnokság alatt álló érdekeltek helyett a gyámok s illetve gondnokok, avagy az illetékes árvaszék által kirendelt ügygondnok szavazhatnak, s végül, hogy a meg nem jelenők vagy a szavazástól egyébként tartózkodók a tagosítást kívánókhöz csatlakozottaknak fognak tekintetűni.

Zombor, 1903. évi április hó 28-án.

A kir. törvényszéknél.

Szondy Mátyás,

kir. törvényszéki bíró,
mint kiküldött.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

14.238. szám.

alisp. 1903.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye alispánja részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett munkák biztosítása céljából 1903. évi május hó 20-ik napján (szerda) reggel 9 órakor a vármegye székházának kistermében részint csakis zárt írásbeli, részint pedig zárt ajánlatokkal egybekötött szóbeli versenytárgyalás fog tartatni, amelyre a vállalkozni kívánókézzel meghivatnak.

A biztosítandó munkák a következők és pedig:
1. A kernyaja—ómorovica—topolyai törvényhatósági közut 28-127—32-627 km. vagyis Omorovica és Topolya községek közötti szakaszának műtűt leendő kiépítése.

Előirányzott költség 130,040 korona 25 fillér.
Leteendő bánatpénz 13,000 korona.
Kiepitési határidő a munka tényleges átadás napjától számítandó 30 hét, melybe az építésre alkalmatlan téli időszak be nem számítatik.

2. A zombor—óbecsei törvényhatósági közut 5—6 és 19—20 km. szakaszán lévő utkaparó házaknál szükséges kerítések és melléképület helyreállítása, valamint az épületek tatarozása.

Előirányzott költség 1329 korona.
Leteendő bánatpénz 130 korona.
Elkészítési határidő a munkaátadás napjától számított 5 hét.

3. A zombor—adai törvényhatósági közut 17—18 km. szakaszán lévő 4. számú átereszt ujból építése.
Előirányzott költség 334 korona 50 fillér.
Leteendő bánatpénz 30 korona.
Elkészítési határidő a munkaátadás napjától számított 4 hét.

4. A bajai, topolyai, temerini és újvidéki utmesterek kezelése alatt álló törvényhatósági utakon szükséges kerékvetők szállítása és felállítása.

Előirányzott költség 1676 korona 70 fillér.
Leteendő bánatpénz 160 korona.
Elkészítési határidő a munkaátadás napjától számított 6 hét.

5. A zombor—óbecsei törvényhatósági közut 0—30 km. szakaszán hiányzó kerékvetők pótlása.

Előirányzott költség 3828 korona.
Leteendő bánatpénz 380 korona.
Elkészítési határidő a munkaátadás napjától számított 6 hét.

6. A zombor—adai törvényhatósági közut Bács-topolya községben keresztül átvonuló szakaszán lévő korlátok és kerékvetők helyreállítása.

Előirányzott költség 1410 korona. 64 fillér.
Leteendő bánatpénz 140 korona.
Elkészítési határidő a munkaátadás napjától számított 6 hét.

7. A zombor—bezdáni törvényhatósági kongóteglá uton évenként szükséges átrakási javítási munkálat. Az évi munkának átlaga 5000—6000 méter.

Leteendő bánatpénz 200 korona
A tényleg végzendő munkamennyiség évenként június hó 15-ig fog a vállalkozóval közölteni.

A munkára 2—4 évre tehető az ajánlat.
Azon esetre, ha a vállalati évek bármelyikében utjavítási munka nem rendeltenék meg, ebből folyólag vállalkozó kártérítésre igényt nem tarthat; amennyiben pedig a hozzátétőleg megjelölt mennyiségben felüli munka rendeltenék meg, a vállalkozó köteles azt is a vállalati egységár mellett elvégezni.

Ezen felsorolt munkák közül az 1. pont alatt megnevezett munkára csak zárt írásbeli ajánlat tehető, míg a többi munkálatokra tetszés szerint írásbeli zárt, vagy szóbeli ajánlat, avagy mindkettő is adható be. A vonatkozó írásbeli ajánlatok, melyekben az illető versenyző, vagyis vállalkozni kívánónak a neve, polgári állása, rendes tartózkodási helye, továbbá az ajánlatok egységi és összes vállalati árak és pedig az utóbbiak ugy számokkal, mint betűkkel is kiírandók és amelyekben a fentebb meghatározott mennyiségű biztosíték készpénzben, vagy az állami építkezéseknél biztosítékul is elfogadható értékpapirokban, vagy jó hírnévnek örvendő takarékpénztári betétkönyvecskében okvetlenül esatolandó és folyó évi május hó 19-ik napjának délutáni 5 órájáig a vármegye alispánjára címezve nyújtandók be.

Versenyzők ajánlatukhoz a köfajból megfelelő és pecsételt ellátott mintaköveket tartoznak bemutatni. A zárt írásos ajánlatnál ezen minták az ajánlattal egyidejűleg adandók be a vármegyei közigazgatási iktatóhivatalba, amennyiben ezt elmulasztják, ugy ajánlatuk figyelembe nem fog vétetni, a felajánlott köanyagok megvizsgálására vonatkozólag az ajánlatához a kir. József mű-

egyetem műszaki mechanikai laboratóriumával kapcsolatos kísérleti állomáson végzett szállársági kísérleti eredményről a hivatalos bizonyítvány vagy eredetben vagy hitelesített másolatban esatolandó.

Az ajánlatok ugy adandók be, hogy mindegyiknek boritékára a szükségesek, vagyis az ajánlatot tevő neve és lakhelye, továbbá a tárgy a mire az ajánlat tétetik és végre a bánatpénzül letett készpénz illetve értékpapirok értékösszege világosan feljegyzendő, megjegyezve, hogy a kitétt határidőn túl beérkező, vagy az előírt kelteket bármely tekintetben nélkülöző ajánlatok, valamint az utó- és távirati ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Azok, kik a felsorolt vállalatra a nyilvános szóbeli versenytárgyalás útján kívánnak pályázni, kötelesek az illető vállalatra nézve fentebb kikötött biztosítékot a szóbeli árlejtést megelőzőleg lefizetni, különben az árlejtésben részt nem vehetnek.

A szóbeli árlejtés megkezdése előtt az abban résztvenni szándékozók tartoznak kijelenteni, hogy az illető vállalatra vonatkozó részletes árlejtési feltételeket és egyéb kapcsolatos előirányzati okmányokat tökéletesen ismerik, míg az írásbelileg pályázók ezen kijelentést ajánlatukban kötelesek megtenni.

A letett biztosítékot a vállalkozó a megajánlott és elfogadott vállalati összeg 10%-ának megfelelőleg kiegyészíteni tartozik. Megjegyezve, hogy az illető vállalatra vonatkozó részletes árlejtési feltételeket és egyéb kapcsolatos előirányzati okmányokat tökéletesen ismerik, míg az írásbelileg pályázók ezen kijelentést ajánlatukban kötelesek megtenni.

A letett biztosítékot a vállalkozó a megajánlott és elfogadott vállalati összeg 10%-ának megfelelőleg kiegyészíteni tartozik. Megjegyezve, hogy az illető vállalatra vonatkozó részletes árlejtési feltételeket és egyéb kapcsolatos előirányzati okmányokat tökéletesen ismerik, míg az írásbelileg pályázók ezen kijelentést ajánlatukban kötelesek megtenni.

A benyújtott ajánlatok minden irányban tehető mérlegelése alapján való szabad választás jogát a vármegye magának fentartja.

Végül megjegyezve, hogy a vonatkozó részletes árlejtési feltételek és egyéb kapcsolatos műszaki okmányok a m. kir. államépítészeti hivatal hivatalos helyiségében a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zomborban, 1903. évi április hó 22-én.

Karácson Gyula,

kir. tanácsos, alispán.

2-2

KÖZGAZDASÁGI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG SZABADKÁN.

Felhívás részvényjegyzésre.

A Közgazdasági bank részvénytársaság 1903. évi február 15-én tartott közgyűlésében elhatározta, hogy részvénytőkéjét 1500 drb 200 korona névértékű részvény kibocsájtásával 300,000 koronáról 600,000 koronára emeli fel. Elhatározta továbbá, hogy a régi részvény tulajdonosok részére minden egyes részvény után egy új részvény jegyzésére elővételi jogot ad.

A közgyűlés a régi részvényesek részére elővételi jog alapján jegyzett részvények árát 280 koronában, — elővételi jog nélkül jegyzett részvények árát 300 koronában állapította meg.

Alulírott igazgatóság fenti megbízása folytán kibocsájtandó 1500 drb egyenként 200 korona névértékű részvényt nyilvános aláírásra bocsájtja s felhívja a részvénytulajdonosokat, hogy elővételi jogaik gyakorlása végett az intézet hivatalos helyiségében d. e. 8—12., d. u. 3—5-ig részvényeik előmutatása mellett folyó évi május hó 15-ig okvetlenül jelentkezni sziveskedjenek, mert ezen időn tul elővételi jogaikat nem gyakorolhatják.

Részvények elővételi jog nélkül is már most jegyezhetők, azonban az igazgatóság fentartja magának a jogot, esetleges tulajjegyzés esetén az elővételi jog nélkül jegyzett részvények megfelelő leszállítására, ellenben elővételi jog gyakorlása mellett jegyzett részvényeknél leszállításnak helye nincs.

Az aláírás záró határideje 1903. évi május hó 31-ben állapítatik meg.

Fizetési feltételek:

A részvény jegyzésével egyidejűleg lefizetendő elővételi joggal jegyzett részvények után darabonként 60 korona, elővételi jog nélkül jegyzett részvények után darabonként 80 korona, míg a fenmaradó 220 korona a következő részletekben fizetendő:

Julius 15-én	30 korona
Augusztus 15-én	40 "
Szeptember 15-én	50 "
Október 15-én	50 "
November 15-én	50 "

A fenti befizetéseket a keresk. törvény 170. §-ában előírt felhívás közzététele után sem teljesítő részvényes a befizetett összegeket elveszti s a részvény kiadását nem követelheti. Az utolsó részlet befizetése alkalmával a befizetésről szóló elismervények részvényekkel cseréltetnek fel.

A kibocsájtandó új részvények 1903. évre a befizetett összeg után a befizetésekhez képest 6% kamat megtérítésben részesülnek, 1904. január 1-től kezdve azonban a régi részvényekkel egyenlő jogokat élveznek, illetve az intézet üzleti eredményéből a régi részvényekkel egyenlő osztalékban részesednek.

Részvények jegyezhetők a hivatalos órákban a bank helyiségében kitétt íven, vagy az igazgatóság által megbízott ivtartóknál, utóbbiaknál azonban elővételi jog nélkül.

Kelt Szabadkán, 1903. évi március hó 4-én.

**KÖZGAZDASÁGI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
IGAZGATÓSÁGA.**

711. sz.
kig. 1903.

Hirdetmény.

Nemesmilitics község előjárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonához tartozó székes gyógyfürdő, a hozzá tartozó épületek s újabb berendezésekkel, valamint a kapcsolatos italmérési joggal együtt az 1903. évi idényre **f. é. május hó 10-ik napján (vasárnap) délutáni 4 órakor** Nemesmilitics község-háza tanácstermében megtartandó nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe fognak adatni.

A feltételek a jegyzői hivatalban megtekinthetők.

Nemesmilitics, 1903. április 29-én.

2—2

Előjáróság.

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Törlesztéses kölcsönök

engedélyeztetnek földbirtokokra a Bácskában **600 korona, 700 korona, sőt 800 korona is katasztrális holdanként.**

Megvásárolt földekre a vételár **háromnegyedrészre** lesz meg-szavazva. 10—7

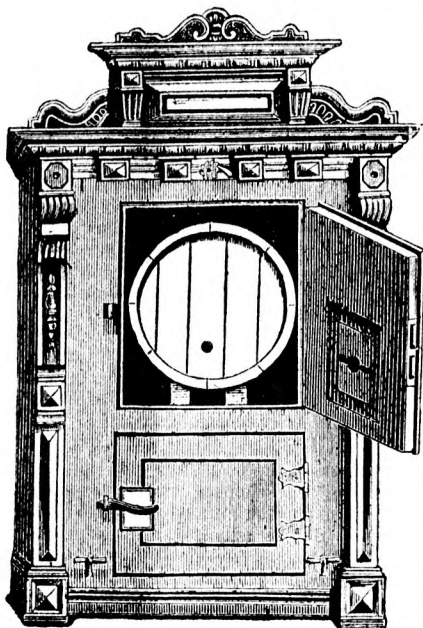
Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál

Schäffer Vilmos
bankigazgató Szegeden.

Megbízható, szolid ügynökök alkalmaztatnak.

GOMBOS NÁNDOR

jégszekrény és fürdőberendezések gyára, épület- és diszműbádogos
ZOMBOR (Bácska). 10—7

Dús raktár mindenféle
jégszekrényekben,

(vendéglősök, mészárosok és magánosok részére);

fürdőkádákban

és

konyhafelszerelésekben.

Minden e szakmába vágó és rajzszerinti bármilynemű bádogárúk elkészítettnek.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Javítások olcsón és pontosan.

Artézi és mélykutak furási vállalat

községek és malmok részére. 6—6

CZEISEL J.

GAZDASÁGI GÉPMŰHELY, ÖNTÖDE

ZOMBOR, SZÉCHENYI-KÖRÜT.

Elvállalok mindennemű gazdasági és lakatos munkákat, ugymint

vizvezetékek és világítási berendezéseket

és minden másnemű munkákat

szakszerűen és pontosan elkészítve.

Legjutányosabb cséplési szén

az elsőrendű tatai brikett és tatai darabos szén.

A porosz szenet is teljesen pótolja.

— **Pontos és gyors kiszolgálás!** —

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat

Budapest, V., Erzsébettér 19.

3—2

Főelárusító: **Spitzer Márk Zombor.**